

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Tweede Peilmoment ZH-PLG (analyse gebiedsplannen)

Geachte Statenleden,

In maart 2025 besloot u met [Statenbesluit 7712](#) over de Vervolgaanpak Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) de gebiedsgerichte aanpak voor het landelijk gebied te continueren. In combinatie met meer bestuurlijke richting via provinciale kaders en inzet van instrumenten, hebben we doorgewerkt aan de doelen en opgaven voor natuur, stikstof, water, landbouw en klimaat. Met gebiedspartners hebben we intensief verder gewerkt aan gebiedsplannen¹; plannen waarin lokale kennis van het gebied werd gecombineerd met beleidsmatige kennis van de opgaven.

In december 2025 zijn de gebiedsplannen afgerond en bestuurlijk verankerd. Op 27 januari jl. hebben GS deze plannen met waardering vastgesteld voor analyse [PZH-2025-883509076]. Dit markeert het einde van het *overbruggingsjaar 2025* van de vervolgaanpak. Met dit Tweede Peilmoment concluderen we dat met stevige samenwerkingen een breed fundament is ontstaan voor de gebiedsgerichte aanpak. Ook waar een samenwerking niet vanzelfsprekend was, zien we dat die er nu wel is. Daar zijn we trots op.

Tegelijkertijd zien we dat we voor doelbereik nog stappen moeten zetten. Net als het Rijk, gemeenten en waterschappen, heeft de provincie ook een verantwoordelijkheid om een gefundeerd proces te ontwerpen dat een geborgde bijdrage levert aan doelbereik. Daarvoor benut ze onder meer de Modulaire Herziening Landbouw en in het vervolg daarop de integrale herziening omgevingsbeleid 2028.

Met deze brief informeren we u over de conclusies uit het Tweede Peilmoment, de randvoorwaarden voor gebieden en de vervolgstappen die we voor onszelf zien. Naast deze brief bestaat het Tweede Peilmoment uit een verdieping op de analyse (bijlage I) en per gebied een gebiedsgerichte terugkoppeling (bijlagen II 1 t/m 17). Deze gebiedsgerichte terugkoppelingen bieden handvatten om met partners verder te werken in de gebiedsprocessen. Parallel werken we in de gebieden met partners aan projecten. Ook over de aanstaande programmering van projectvoorstellen uit de gebiedsplannen en lopende projecten uit het Maatregelenpakket ZH-PLG informeren we u beknopt via deze brief en is het geactualiseerde Afwegingskader ZH-PLG als bijlage III meegezonden.

---

¹ Onder gebiedsplannen verstaan we de 16 opgeleverde gebiedsplannen én het Zuidplas-document dat in essentie over één project gaat.

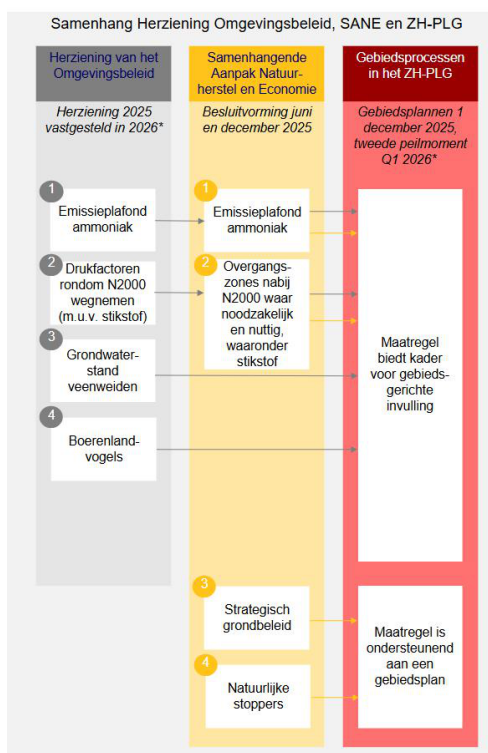
Afsluitend voegen we in bijlage IV een overzicht toe met openstaande moties en voorstel tot afdoening.

1. Insteek van ZH-PLG gebiedsprocessen: bottom-up bijdragen aan opgaven landelijk gebied

De ZH-PLG gebiedsprocessen zijn onderdeel van een set van processen in Zuid-Holland die bijdragen aan de realisatie van een vitaal landelijk gebied. Zij leiden *bottom-up* tot plannen met projectvoorstellen. Deze insteek komt voort uit de ontstaansgeschiedenis van de gebiedsprocessen en de veranderde context in 2024 met het wegvalLEN van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het Transitiefonds.

In bijna alle gebieden ligt een breed gedragen plan en is het plan ook bestuurlijk verankerd. Dat is voornamelijk gebeurd in de bestuurlijke overleggen van de deelgebieden. Aanvullend op deze bestuurlijke vaststelling hebben in 10 deelgebieden de dagelijks besturen van (een deel van) de betrokken medeoverheden het gebiedsplan ook vastgesteld. De provincie heeft alle gebiedsplannen met waardering vastgesteld voor analyse. De samenwerking verschilt per deelgebied. In drie deelgebieden in Veenweiden is er sprake van een andere samenwerkingsstructuur.

Uiteindelijk moet het geheel van activiteiten leiden tot de aanpak van de opgaven in het landelijk gebied. Navolgend figuur geeft de samenhang weer met de Herziening 2025 van het Omgevingsbeleid en de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE). Daar komt dit jaar de Modulaire Herziening Landbouw bij (zie *Vervolgstappen*). Ook andere trajecten zoals de Uitvoeringsagenda Landbouw, het Regionaal Waterprogramma, Realisatie Natuurnetwerk Nederland (NNN), dragen bij aan doelbereik. Daarnaast heeft ook het Rijk een grote verantwoordelijkheid op de verschillende opgaven in het landelijk gebied.

Figuur 1. Samenhang Herziening van het Omgevingsbeleid, SANE en gebiedsprocessen in het ZH-PLG.

2. Opbrengst van de gebiedsplannen

De visies in de gebiedsplannen getuigen van ambitie op het bereiken van de doelen voor natuur, water, stikstof, klimaat en landbouw. Uit onze analyse van de gebiedsplannen zijn de volgende conclusies relevant voor het vervolg (zie paragraaf *vervolgstappen*):

- Concrete uitwerking van plannen en maatregelen betekent niet automatisch dat alles wat nodig is, ook gebeurt. Gebiedsprocessen zijn onderdeel van een set van processen in het landelijk gebied en de plannen en projectvoorstellen zijn niet uitputtend. Ook op overkoepelend niveau blijkt uit de analyse dat er stappen worden gezet op doelbereik, maar het is niet de verwachting dat de huidige inzet leidt tot volledig doelbereik op één van de opgaven.
- Voor relatief nieuw uitgewerkte beleidskaders ten aanzien van de opgaven en kansgestuurde opgaven zijn weinig maatregelen uitgewerkt in de gebiedsplannen, met uitzondering van drukfactoren. Deels is dit doordat de tijd beperkt was voor uitwerking. Vanwege de samenhang tussen de verschillende opgaven is het wel nodig om uitwerking voort te zetten.
- Op een aantal thema's (drukfactoren, groenblauwe dooradering, boerenlandvogels) is nog aan integraliteit te winnen. Dat geldt ook voor losse maatregelen en voorstellen die op veel plekken terugkomen zoals verschillende voorstellen voor een KPI-systematiek. De provincie heeft hier een taak, zie ook paragraaf *Vervolgstappen*.
- Het is van belang om doelbereik van de gebiedsplannen te beschouwen in samenhang met het geheel aan beleidsinzet en flankerende interventies. Op dit moment bieden projectvoorstellen niet voldoende inzicht of is de link tussen de optelling van projectvoorstellen en doelbereik moeilijk te leggen. Nadere concretisering binnen projecten én een aanpak om doelbereik van gebiedsplannen, beleid en projecten in samenhang te brengen zijn nodig voor monitoring en bijsturing. De provincie heeft hier een taak. Zie ook paragraaf *Vervolgstappen*.

Bovenstaande volgt als rode draad uit de conclusies op de opgaven. In de analyse van de gebiedsplannen is naast de opgaven met indicatieve doelen per deelgebied ook gekeken naar thema's als toekomstbestendige landbouw, het water- en bodemsysteem en strategisch grondbeleid. Vanwege de aard van de opgaven zijn voor deze thema's geen indicatieve doelen bepaald. Onderstaande tabel geeft een nadere concretisering van de conclusies op de opgaven aan de hand van de belangrijkste thema's.

Tabel 1. Concretisering conclusies analyse gebiedsplannen per opgave aan de hand van de belangrijkste thema's.

Opgave	Uitwerkingsniveau	Conclusies op de opgaven
Groenblauwe dooradering	Hoog	Kwantificering van hectaren/meters gebeurt vaak nog niet in projecten. Sterkere verbinding met andere project(voorstel)len en omliggende gebieden is nodig om tot een fijnmazig netwerk

Opgave	Uitwerkings-niveau	Conclusies op de opgaven
		te komen. Samenhang met andere opgaven (inclusief agrarisch natuurbeheer) kan beter worden uitgewerkt.
Bos en bomen (kansgestuurd)	Laag	Dit is een kansgestuurd thema. Plannen sluiten veelal aan bij wat er al loopt. Er zijn wel meer kansen en koppelingen met andere opgaven zoals groenblauwe dooradering te maken.
Weidevogels	Middel	Vaak concreet, maar niet overal. Bijdrage aan doelen nauwelijks gekwantificeerd. Plannen sluiten veelal aan bij wat er al loopt. Meer aandacht nodig voor lange termijn.
Akkervogels	Laag	Plannen worden nauwelijks geconcretiseerd in projectvoorstellen. Koppeling leggen met onder andere groenblauwe dooradering.
Aanpak drukfactoren	Hoog	Projectvoorstellen zijn regelmatig onderzoeksvorstellen. Verbreding naar andere drukfactoren is mogelijk. Verbinding met omliggende deelgebieden en effecten op naastliggende natuurgebieden beter in beeld brengen.
NH3-reductie	Middel	In alle gebieden benoemd, in enkele gebieden ook projectvoorstellen gedaan. Om opgave te halen is uitwerking nodig, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt in hoeverre maatregelen effect opleveren Meer aandacht voor emissiebeperking akkerbouw nodig.
Strategisch grondbeleid	Laag	Wordt nog niet gezien als belangrijk onderdeel van of instrument voor gebiedsplannen. Kan in de toekomst wel een belangrijke bijdrage leveren.
Toekomstbestendige landbouw	Middel	Grote spreiding met het merendeel een enkel of geen projectvoorstel. Soms focus op nieuwe verdienmodellen, vaak op behoud en optimalisatie van het bestaande.
Veenoxidatie	Hoog	In de gebieden waar dit speelt is dit uitgewerkt. Daarbij is vooral gekeken naar waterinfiltratiesystemen (relatief kleine bijdrage) en niet naar peilopzet. Om doelen te halen is ook peilopzet noodzakelijk.
Methaan	Laag	Enkele gebieden met uitwerking, maar over het algemeen niet uitgewerkt.
Waterkwaliteit	Hoog	Veel projectvoorstellen die op verschillende manieren bijdragen aan doelbereik. De uitwerking is echter onvoldoende concreet voor effectbepaling. Emissiebeperking (NH3 en gewasbescherming) uit akker- en tuinbouw heeft meer aandacht nodig.

3. Randvoorwaarden

In de gebiedsplannen worden verschillende randvoorwaarden voor succesvolle uitvoering en doorontwikkeling genoemd. Basisvoorwaarden zoals tijd, geld, capaciteit, monitoring, doelen en kaders moeten inderdaad op orde zijn en daarin heeft de provincie een rol. Voor een deel is het Rijk ook aan zet.

De provincie is verantwoordelijk voor het bieden van duidelijkheid over de doelen in het landelijk gebied, duidelijkheid over de geldende kaders voor de gebiedsprocessen én een duidelijke verbinding met andere relevante provinciale processen. Daar hoort ook verduidelijking van doelen bij, die eerder nog niet voldoende gedefinieerd waren door Rijk of provincie. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor een aanpak om te monitoren en (bij) te sturen. Paragraaf *vervolgstappen* gaat in op de verantwoordelijkheid voor de provincie.

Het Rijk is verantwoordelijk voor de juridische randvoorwaarden: zoals het legaliseren van PAS-melders en Interimmers, ruimte in wet- en regelgeving én de wens om reductie in het gebied aan dat gebied ten goede te laten komen. Dat geldt ook voor de uitvoering van de bij het Rijk belegde taken zoals (een deel van) de kreeften- en exotenproblematiek.

De provincie en het Rijk zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor stabiele ondersteuning en financiering van een meerjarig proces: een transitie duurt lang. Ook de verdere uitwerking van instrumenten om doelen te halen, zoals grondinstrumentarium en doelsturing moet op provincie- en Rijksniveau gebeuren.

4. Parallel werken aan projecten in de gebieden

De gebiedsplannen leveren, net als de 2023 en in 2024 geïnitieerde voorstellen, een verscheidenheid aan projectvoorstellen op, die afhankelijk van hun uitwerking en bijdrage aan doelbereik leiden tot een vitaler landelijk gebied. Door een combinatie van verschillende financieringsmiddelen proberen we maximale synergie te bereiken voor de opgaven in de gebieden.

Met het opleveren van de gebiedsplannen zijn 182 nieuwe projectvoorstellen ingediend. In hoeverre we hiermee aan de slag kunnen is afhankelijk van de mate van uitwerking, de beschikbare middelen en de eerdergenoemde bijdrage aan doelbereik. De ingediende projectvoorstellen vragen in totaal om €426,6 mln. Daarvan wordt €366,5 mln aan de provincie gevraagd en is voor €60 mln aan cofinanciering vanuit gebiedspartners voorzien. Het betreft hier nieuwe projectvoorstellen. Eerder geprogrammeerde projecten uit het maatregelpakket ZH-PLG zijn geen onderdeel van deze financiële vraag. De projecten waarvoor (nog) geen raming is gemaakt, zijn hier niet in meegenomen. Projecten kunnen op verschillende manieren worden gefinancierd:

- Vanuit Investeringsagenda 2026-2030 Reserve Landelijk Gebied €40 mln (Provincie Zuid-Holland);
- Vanuit de bestaande begroting in het geval projecten bijdragen aan provinciale doelen;
- Investeringspakket van het Rijk €20 mld (Coalitieakkoord 2026-2030 Aan de slag).

We zijn voornemens in twee stappen projecten te programmeren:

1. Een selectie 'low-regret'-projecten op korte termijn starten: voor de Voorjaarsnota 2026 wordt een Statenvoorstel voorbereid met dekking van de Reserve Landelijk Gebied uit de Investeringsagenda 2026-2030. Low-regret-voorstellen zijn goed uit te voeren én kunnen in 2026 starten. Zo wil de provincie erkenning geven aan waardevolle initiatieven ontstaan in de gebieden en de energie in gebiedsprocessen vasthouden.

2. Een integrale afweging van de overige projectvoorstellen op basis van het geactualiseerde afwegingskader, zie bijlage 1.III. Hiervoor wordt in het najaar een Statenvoorstel voorbereid dat na instemming van Provinciale Staten met de begroting 2027 kan worden geëffectueerd.

Het ZH-PLG projectportfolio heeft een budgettaire omvang van circa €220 miljoen en wordt gedekt vanuit verschillende financieringsbronnen van het Rijk en de provincie. De verschillende financieringsbronnen zijn uitgesplitst in onderstaande tabel.

Tabel 2. Financieringsbronnen ZH-PLG projectportfolio.

Financieringsbron	Budget
2x10 mln voorfinanciering ZH-PLG VJN2022	€20 mln
SPUK-versnellingsmiddelen 2022-2023	€2,8 mln
SPUK Regeling Provinciale Maatregelen Landelijk Gebied 2024	€188,25 mln
Resterende impuls gelden Veenweide	€4,1 mln
Amendement 820 'Voldoende middelen Europese KRW'	€2,3 mln
Amendement 821 'Geen lege handen voor de landbouw'	€2 mln

De uitvoering van de versnellingsprojecten is in 2023 begonnen. Deze zijn inmiddels afgerond of nog in uitvoering. Van het Maatregelenpakket ZH-PLG is inmiddels €199,8 mln geprogrammeerd (incl. risico-reservering en indexatie). Dit is de opsomming van het GS besluit 'programmering Maatregelenpakket ZH-PLG' op 28 januari 2025 en het PS besluit met de Voorjaarsnota 2025. Hiervan is in 2025 €9,9 miljoen besteed.

Het voorbereiden van gebiedsgerichte projecten voor uitvoering kost tijd. Veel projecten worden door partners uitgevoerd. De financiële middelen voor deze projecten stelt de provincie veelal via subsidies ter beschikking, maar dat instrumentarium is nog niet voor alle projecten passend. Onze partners merken ook dat dit veel tijd kost en het nog niet voorspoedig gaat. Daarnaast spelen er diverse knelpunten² die uitvoering bemoeilijken. Denk daarbij aan complexe vergunningverleningstrajecten, staatssteunvragen³, beperkte uitvoeringscapaciteit en veranderende beleidskaders.

Tegelijkertijd is de provincie ook nog sterk lerende in de uitvoering van projecten, wat minder eenvoudig is en langzamer gaat dan ze had voorzien. Er wordt daarom nu met een doorbraakaanpak gewerkt aan een versnelling van het uitvoeren van projecten (zie ook paragraaf *vervolgstappen*). De termijnen om de verplichtingen aan te gaan en de projecten te realiseren kunnen onder voorwaarden eenmalig met 4 jaar worden verlengd. Dit zou betekenen dat de termijn verschuift naar eind 2032. De provincie is hierover met het ministerie van LNV in gesprek.

5. Vervolgstappen

² Deze knelpunten worden ook herkend door het ministerie. Zie de Kamerbrief 'Voortgangsrapportage provinciale maatregelen uitvoeringsjaar 2024' van het Ministerie van LNV 19 december 2025.

³ Bij een aantal projecten wordt grond geherwaardeerd (een vorm van afwaardering) binnen de agrarische functie. Hier is een landelijke regeling voor ontwikkeld waarvoor een staatssteunprocedure wordt doorlopen. Dit wordt gecoördineerd door het Rijk en is vertraagd. Deze moeten we afwachten voordat we de betreffende projecten kunnen uitvoeren.

Deze paragraaf vat bovenstaande samen en geeft inzicht in het proces dat de komende periode nodig is. De urgentie op de opgaven is hoog en er is meer actie nodig. Om van het overbruggingsjaar 2025 over te gaan naar een gefundeerd proces dat een geborgde bijdrage levert aan doelbereik, zet de provincie vanuit haar rollen als gebiedspartner en gebiedsautoriteit de volgende stappen. Als gebiedspartner gaat ze de komende periode de integraliteit tussen gebiedsplannen en maatregelen versterken en de gebiedsplannen concretiseren. Als gebiedsautoriteit stuurt ze met kaders in het Omgevingsbeleid, dat wordt aangescherpt in herzieningen. De Herziening 2025, met aanvullende kaders op de daarin benoemde ZH-PLG onderwerpen, is u onlangs ter vaststelling aangeboden. De eerstvolgende relevante herziening is de Modulaire Herziening Landbouw en deze start dit jaar. Hiermee zet de provincie een volgende stap met het formuleren van richtinggevende kaders. Dit is een doorlopend proces. Zo zal Rijksbeleid, waaronder de uitwerking van de Natuurherstelverordening en de Nota Ruimte, ook weer aanleiding kunnen zijn om het Omgevingsbeleid aan te scherpen.

Navolgend overzicht schetst per hoofdconclusie uit dit Tweede Peilmoment welke vervolgstappen worden gezet. Dit overzicht geeft acties weer uit lopende processen en programma's in samenhang met elkaar, maar is niet allesomvattend. Het geheel van onze activiteiten zal moeten leiden tot een vitaal landelijk gebied.

Autoriteit

Conclusies tweede peilmoment	Wat gaan we doen?	Wanneer?
1. Duidelijke doelen gebiedsplannen nodig	1. Bestuurlijk vaststellen richtinggevende doelen voor gebieden (waar mogelijk/nodig)	1. Sept 2026 met Vervolgaanpak (Statenvoorstel)
2. (Duidelijkheid over) kaderstellend, richtinggevend beleid om doelbereik te vergroten. Waaronder toekomstbestendige landbouw met aandacht voor gebiedsgericht landbouwbeleid, doelsturing, aanpak drukfactoren N2000-gebieden en ammoniakreductie	2. a.) Voorstel uitwerken via startnotitie modulaire herziening landbouw met o.a. bouwstenen: <ul style="list-style-type: none"> – Beleidsopgave toekomstbestendige landbouw – Onderdelen uit de voedsel visie – Vervolguitwerking SANE – Door u aangedragen onderwerpen in motie 1873 en werksessie voor Cie LG op 4 maart '26 <p>b.) Verkenningen uitvoeren t.b.v. integrale herziening omgevingsbeleid 2028, leidend tot een startnotitie</p> <p>c.) Samen aanpakken projectvoorstellen + doorontwikkelen KPI systematiek / monitoring op provinciaal niveau</p>	2. a.) Q2 2026 b.) startnotitie Q2/Q3 2027 c.) o.a. start pilot in 2026
3. Meerjarige ondersteuning gebiedsgerichte aanpak	3. Ondersteuning gebiedsprocessen met gebiedsmanagers, proceskosten en deelname-vergoedingen (continueren vergoeding reeds besloten). Processen lopen in ieder geval tot Statenbesluit in september 2026 door.	3. Sept 2026 met Vervolgaanpak (Statenvoorstel)

Gebiedspartner

Conclusies tweede peilmoment	Wat gaan we doen?	Wanneer?
<ol style="list-style-type: none"> Versterken integraliteit tussen gebiedsplannen en maatregelen Gebiedsplannen versterken en concretiseren binnen huidige kaders 	<ol style="list-style-type: none"> Integraliteit versterken door <ol style="list-style-type: none"> Integraliteit tussen enkele gebieden versterken via gebiedsmanagers en regietafels maatregelen en projecten voor biodiversiteit meer afstemmen Integraliteit tussen opgaven versterken door gelijksoortige projecten in samenhang op te pakken (zoals regiocertificering en GBDA) en waar nodig overkoepelen beleid maken (zoals bij doelsturing) Gebiedsplannen versterken en concretiseren door: <ol style="list-style-type: none"> Opvolgen aanbevelingen uit gebiedsgerichte terugkoppelingen Programmeren selectie van low-regret projectvoorstellen via investeringsagenda 2026-20230 voor behoud van energie en voortgang gebiedsprocessen Overige projectvoorstellen concretiseren en programmeren o.b.v. het geactualiseerde afwegingskader ZH-PLG. 	<ol style="list-style-type: none"> 2026 en verder <ol style="list-style-type: none"> 2026 en verder Juli 2026 met VJN26 (Statenvoorstel) November 2026 met Begroting 2027

Figuur 2. Overzicht hoofdconclusies en vervolgstappen

Intussen is er ook een nieuw kabinet aangetreden met nieuwe plannen voor de transitie in het landelijk gebied. Uit het nieuwe coalitieakkoord volgt een aantal belangrijke punten relevant voor de gebiedsprocessen, zoals de inrichting van een Stikstoffonds, een landelijke aanpak voor reductiedoelen voor stikstof, CO₂ en water, het vaststellen van doelen per gebied in overleg met provincies, de focus op kwetsbare natuurgebieden, het belang van een goed meetnetwerk en financiële ondersteuning voor gebiedsprocessen om bepaalde maatregelen verder vorm te geven. Deze plannen zijn nog niet verder uitgewerkt of geland in nieuw beleid. Die uitwerking kan gevolgen hebben voor hoe de provincie haar aanpak in de toekomst vorm geeft of moet geven. Die ontwikkelingen worden scherp in de gaten gehouden en de provincie zoekt het Rijk hierover op.

6. Toezeggingen en moties

Met toezegging LG/T2025.004 heeft gedeputeerde Van Leeuwen toegezegd uiterlijk Q1 2026 een brief te sturen over de gebiedsplannen. Met deze GS-brief aan PS wordt invulling gegeven aan deze toezegging. Wij beschouwen de toezegging hiermee als afgedaan.

Ook heeft de gedeputeerde Van Leeuwen toezegging LG/T2025.005 gedaan om de voor- en nadelen van het instrumentarium voor het ZH-PLG in kaart te brengen en de commissie daar z.s.m. over in een Statenvoorstel te informeren. In lijn met de GS-brief aan PS met kenmerk PZH-2026-887644242 adviseren wij u om deze toezegging in ieder geval aan te houden tot de behandeling van het Statenvoorstel over de vervolgaanpak na de zomer van 2026.

Afsluitend geeft bijlage IV een reflectie op en een behandelvoorstel voor een aantal openstaande moties. In 2024 heeft u de volgende moties aangenomen: 1103, 1105, 1114, 1196 en 1204. En, op 5 maart 2025 de moties: 1586, 1593, 1595, 1597 en 1598.

Een eerder behandelvoorstel voor deze moties is op 16 april 2025 besproken in de Commissie Landelijk Gebied. Naar aanleiding daarvan heeft gedeputeerde Van Leeuwen de toezegging gedaan (LG/T2025.009) om nogmaals te bekijken op welke manier uitvoering gegeven kan worden aan (elementen van) de moties (gerelateerd aan definitief ontwerp ZH-PLG), ondanks dat dit niet meer gekoppeld kan worden aan het definitief ZH-PLG. Met betrekking tot deze toezegging is op 22 mei 2025 een procesvoorstel gedaan (PZH-2025-873955513). De strekking van dit procesvoorstel was om de moties aan te houden tot de analyse van de gebiedsplannen.

Wij adviseren u om de moties 1103, 1105, 1196, 1204, 1586, 1595 en 1598 te beschouwen als afgedaan. Daarnaast adviseren wij u om moties 1114 en 1593 te beschouwen als niet afgedaan totdat er oplossingen zijn voor PAS-melders en interimers. Ook adviseren wij u om motie 1597 als niet afgedaan te beschouwen tot de bespreking van de startnotitie van de Modulaire Herziening Landbouw die staat gepland voor de vergadering van de Commissie Landelijk Gebied in september 2026.

Tot slot

In Zuid-Holland steken we graag de handen uit de mouwen. Dat past bij een provincie met de meeste inwoners, een krachtige economie, een sterke land- en tuinbouw, de Rotterdamse haven en een grote bouwopgave. Het is dan ook goed om te zien dat we gezamenlijk de schouders zetten onder de opgaven in het landelijk gebied; wij zijn trots op de samenwerking die we hebben opgebouwd met onze gebiedspartners. Het geheel van al onze inspanningen zal moet leiden tot een vitaal landelijk gebied.

We hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
plv. secretaris,

voorzitter,

drs. C.E.M. Weber

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- 1. Bijlage I Verdieping Tweede Peilmoment ZH-PLG
- 2.1. Duin en Bollenstreek Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.2. Duin, Horst en Weide Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.3. Westland Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.4. Alblasserwaard Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.5. Boskoop Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.6. Groene Hart Noord Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.7. Krimpenerwaard Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.8. Midden Delfland Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.9. Nieuwkoopse Plassen Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.10. Oostland Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.11. Wierickerland Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.12. Zuidplas Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.13. Eiland van Dordt Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.14. Goeree-Overflakkee Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.15. Hoeksche Waard Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.16. IJsselmonde Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 2.17. Voorne Putten Gebiedsgerichte terugkoppeling
- 3. Bijlage III – Geactualiseerd afwegingskader ZH-PLG
- 4. Bijlage IV – Reflectie op openstaande moties
- 5. Bijlage V – 2026-031_Op weg naar doelbereik in het ZH-PLG
- 6. Bijlage VI – Verslag en reflecties wetenschappelijke klankbordgroep
- 7. Bijlage VII GS-brief aan gebiedspartners – Tweede peilmoment